

Opr. E.4 + H.W.,
paszport 196

2:42

v 101
ed

FUNDACJA GEN. ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Żołnierzy i Polek
87-100 Toruń, ul. Żołnierska 100 0048 56 65 22 186
e-mail: fund@zak.pom.pl www.zawacka.pl
NIP 956 12 25 10 000 070502736
KRS 14 20 00 0002
Nr r-ku 82 10 00 1506 000 000 5002 0244

Kortuzy

Kortuzy
JOV Gr. P.

++ Janina Wiktoriana
z d. Munda

ps. „Brozoza”
Pom

K-42/42

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Janca Wiktorina

J:R: 42/42 Pom.

Sturzy JOW "Gr. Pom."

I./1. Relacja k. 1 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 3

VI. Fotografie brak

I/1. Relacja - Janca Wikłomia

- własna relacja z 26.11.1974r.
(mps)

s. 1-2 k. 1

U
R e l a c j a .

Dane osobiste

Janca Wiktoria Maria z domu Munda

urodzona dnia 25 października 1919 r. w Strzebielinie pow. Wejherowo,

Rodzice: Jan i Wiktoria z domu Dera - posiadali gospodarstwo rolne,

Mąż: mistrz piekarski i cukierniczy,

Wykształcenie: Siedm klas szkoły podstawowej,

Adres: Kartuzy, ul. Ludowego Wojska Polskiego nr 12 /dom własny/,

Okres przedwojenny do 1.IX.1939 r.

Nie pracowałam nigdy zawodowo ani społecznie. Nie należałam do organizacji. Od 1938 r. jestem mężatką.

Przygotowania osobistego do obrony kraju nie posiadałam,

Okres okupacji do maja 1945 r.

Nie pracowałam zawodowo. Byłam na utrzymaniu rodziców męża, którzy posiadali gospodarstwo rolne w Brzezinach, poczta Przodkowo, pow. Kartuzy, Społeczna praca moja polegała na pomocy rodzinom wysiedlonym z gospodarstw oraz ukrywającym się przed presją hitlerowską. *Dawidowski Józef*

W styczniu 1942 r. w Brzezinach, pow. Kartuzy, członek "Gryfu", zamieszkały w Hopach, gmina Przodkowo, /później komendant Oddz.Przodkowo/ zaciągnął mnie do tajnej organizacji "Gryf Pomorski". Była to masowo największa organizacja podziemna na północnym Pomorzu.

Komendantem Oddziału Przodkowo był Bernard Haza, którego zamordowano dnia 2 maja 1942 r. w Obozie Koncentracyjnym w Stutthofie.

Następcą jego został Dawidowski Józef - a zastępcą komendanta Bujak Leon. Sekretarzem był Janca Józef /mój mąż/.

Mąż posiadał pseudonim "Spec". Dalszych pseudonimów nie pamiętam.

Mnie nadano pseudonim "Brzoza". Przeszkoloną nie zostałam. Przysięgę na krzyż, składałam przed Dawidowskim Józefem. Przydzielono mi funkcję łączniczki. Przenosiłam meldunki do pięciu bunkrów, znajdujących się w ówczas w lasach kosowskich. Przestrzegałam gryfowców przed przewidywanymi obławami, zaopatrywałam bunkry w lekarstwa i żywność. Gdy komendant oddziału Przodkowo Bernard Haza został zaaresztowany, odebrałam od żony jego całe akta "Gryfu", które przechowywane były w stodole i doręczyłam je nowemu komendantowi Józefowi Dawidowskiemu. / Niektóre przechowały się i są jeszcze w posiadaniu męża.

Dnia 19 stycznia 1943 r. został mój mąż aresztowany i odstawiony do obozu koncentracyjnego w Stutthofie, gdzie przetrwał aż do wyzwolenia. Cztery razy odwiedziłam go w Stutthofie. Starłam się spotkać go, w czasie pracy poza obozem. Udzielał mi wtedy wskazówek dotyczących "Gryfu" oraz

wiadomości zasłyszanych od współwięźniów.

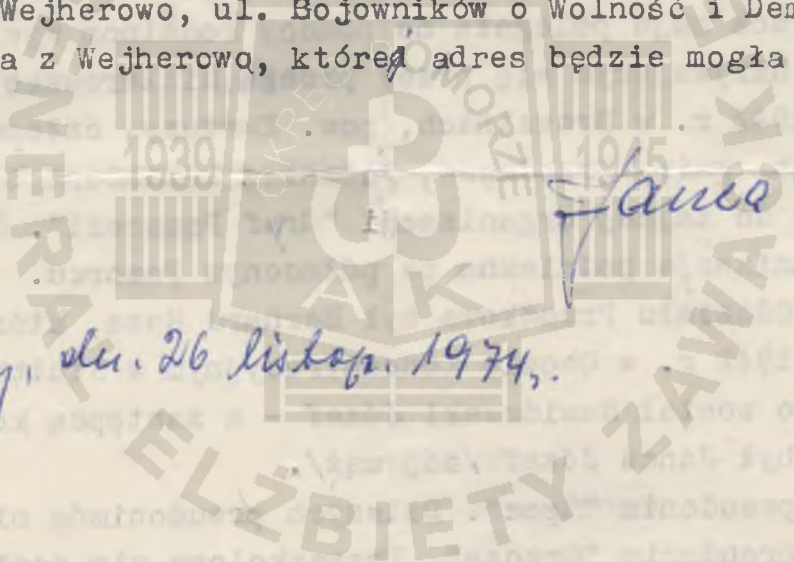
Własnoręcznie wyhaftowałam, w roku 1943, sztandar "Gryfa" z wizerunkiem Królowej Polski i Godłem Państwa. Sztandar był przechowywany w domu moich teściów Jana i Cecylii Janców w Brzezinach. Niestety uległ zniszczeniu.

W połowie lutego 1945 r. około 150 wasowców i około 100 SS-manów, otoczyło teren gminy Przodkowa. Wtedy narażając własne życie, zdążyłam ostrzec gryfowców, znajdujących się w bunkrach, przed obławą. Wszyscy przez ucieczkę na inny teren, czy też przez ukrywanie się w lasach zdążyli ocaleć. Tylko dwóch braci Kreftów zostało przez obławę zabitych i w lesie pogrzebanych. Dopiero drogą ekshumacji zostali później pochowani na cmentarzu.

Obława, o której wyżej wspomniałam, trwała przez trzy dni.

Posiadam zaświadczenie Zbowidu oraz legitymację członkowską Nr ewid 9287 wydaną dnia 13 stycznia 1967 r.

W organizacji "Gryf Pomorski" były również czynne Paczoska Maria, zam. 84-200 Wejherowo, ul. Bojowników o Wolność i Demokr. nr 23, oraz Wojewska z Wejherowq, której adres będzie mogła podać Paczoska Maria.

Jana Wiktorja

Nantury, dnia 26 listop. 1974.

Kartuzy,

K 19381 25 II 83

Kartuzy
"Gryf Pom"

ps. "Boczo"

++ Janca Wiktoris

oprac E. A. [illegible]

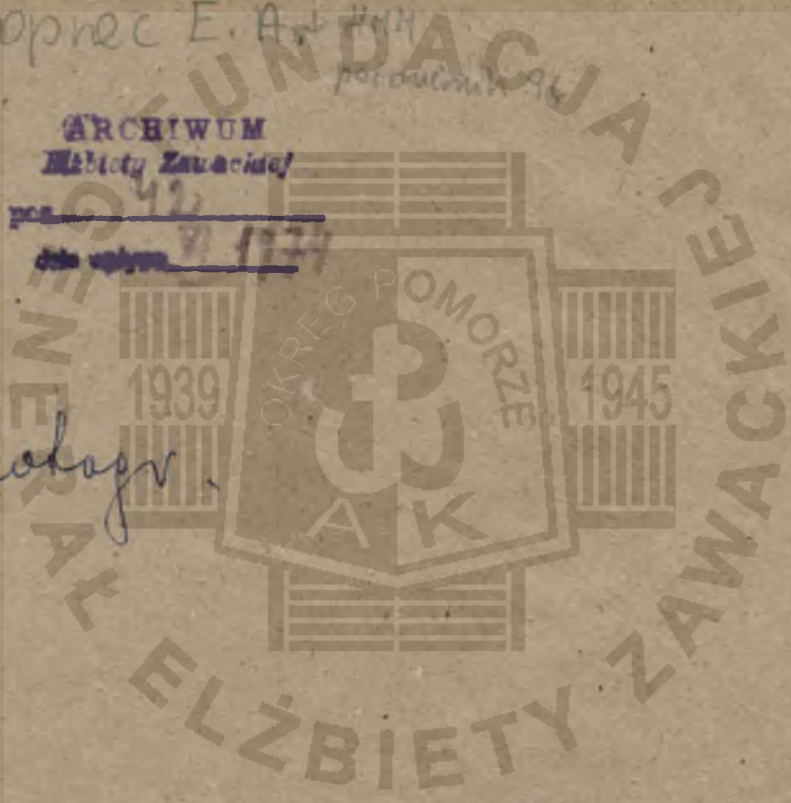
por. [illegible]

ARCHIWUM
Młody Zawackiej

nr 42

określenie 1939

foliograf

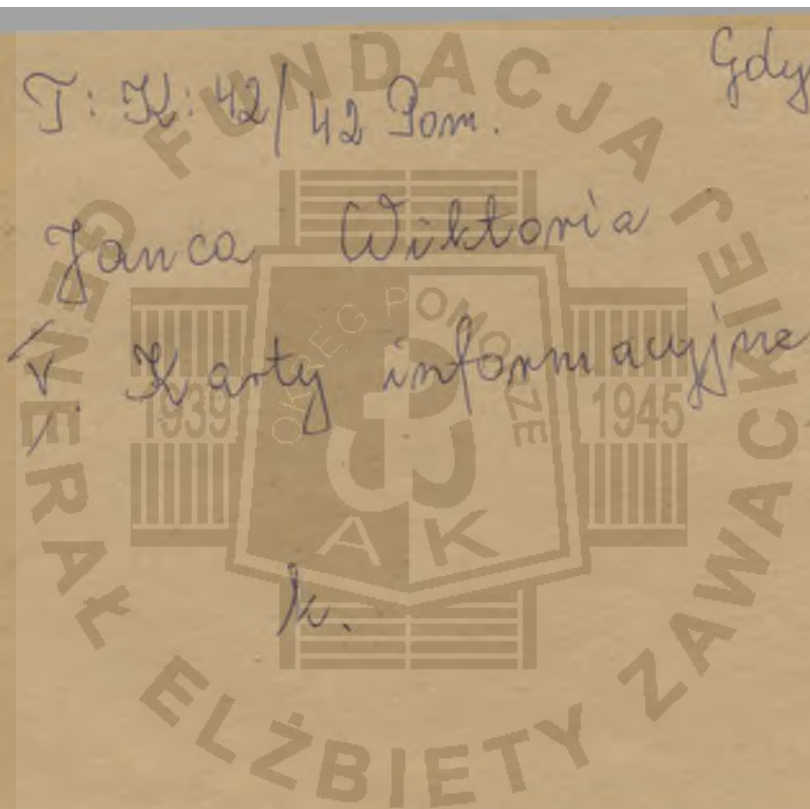

T: 51: 42/42 Pom. Gdynia

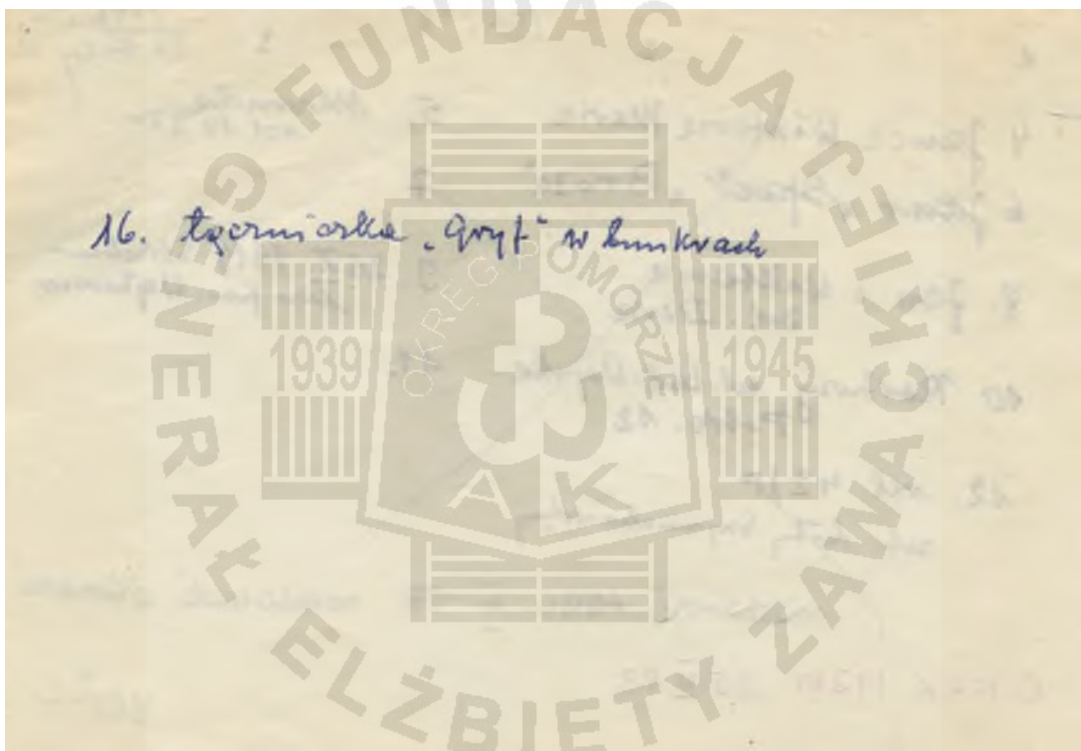
Janca Wikłomia

arty informacyjne

h.

1
 ++ 4 Janca Wiktoria Maria
 6 Jan i Spac "Broza"
 8 Jan i Wiktoria
 Zol. Deva
 10. Rastury
 12. rel. 42/P
 zob. listy Syniches wshij
 wiadomosc 1991 II 27 wiadomosc' osmerca'
 OKAK 19381 25 II 83
 K
 2 Pawl 49
 3 Gryf Kartusy 1
 5. Minnde
 rel 1938r
 7
 9. 25X 1919 Strebu-
 zim pas. Weyhuwo
 11. 1945
 verte

1. 2. Poim/42 3. gnyf Karbuzy ²
 4. Janca Wikloria 5 2 d. Munda
 Maria
 6. 'Browa' 7. Janca
 8. Jani Munda 9. 25. 10. 1919, Strzebielcu
 Wikloria 2 d. Dera pow. Wejherowo
 10. Karbuzy, 11.
 12. Kelsija sterua
 K 170/19381 verde
 44/23137

Łączniak „Gryf” w biurach.

a

++

Jance Wiktoria
zd. Munde

Gdyńia 3
JW Gr. P.

notatka biograficzna

zob: "Biuletyn" Fundacji z 192

Wz. III 101

panca Wiktoria